

MEZDE PRI JAVNIH GRADNJAH NAJ DOLOČI VLADA

GENERALNI PRAVDNIK BO VLOŽIL PRIZIV PROTI ODLOČITVI ZVEZNEGA SODNIKA NIELDSA

Sporno točko 7-A v NRA zakonodaji bo treba natančneje pojasniti. — Senator Wagner se je dolgo posvetoval s predsednikom. — Reliefni administrator si je izposodil osemdeset milijonov dolarjev. — Stališče republikanske stranke. — William Green je govoril.

WASHINGTON, D. C., 28. februarja. — Generalni pravdnik Cummings je rekel, da bo takoj vložil priziv proti razsodbi zveznega sodnika Nieldsa v Wilmington.

Kakor znano, je Nields odločil, da ima Weirton Steel Company popolnoma prav, ker daje kompanijski uniji prednost pred strokovno delavsko organizacijo.

Nadalje bo Cummings apeliral proti razsodbi zveznega sodnika v Kentucky, da nima kongres pravice določati cen in mezd v industriji mehkega premoga. Ti dve razsodbi predstavljata najhujši udarec, kar jih je doživela Rooseveltova administracija.

Organizirano delavstvo je silno ogorčila izjava sodnika Nieldsa, da je točka 7-A, ki je vključena v NRA zakonodajo, protustavna, kar se tiče Weirton Steel Company.

Senator Wagner je izjavil, da je besedilo točke 7-A, precej nejasno ter da ga bo treba tako spremeniti, da bo slehernemuumljivo in da bo vsako nesoglasje nemogoče.

WASHINGTON, D. C., 28. februarja. — Predsednik Roosevelt je danes stopil h krmilu, da srečno povede svojo predlogo za pomoč in dobavo dela nimo zaprek, ki mu jih stavlja senat.

Ker vse kaže, da so začeli omahovati oni senatorji, ki se zavzemajo za krajevne mezde, ima vlada dosti upanja, da bo šlo vse po sreči.

Predsednik Roosevelt se je danes dolgo časa posvetoval z demokratskim voditeljem senatorjem Robinsonom.

Senator Reynolds iz North Caroline, eden izmed 21 demokratov, ki so glasovali za krajevne mezde, se je premislil. Izjavil je, da so mnogi napačno tolmačili McCarranov amendment glede krajevnih mezd. Vsled tega predlaga, naj ima predsednik pravico znižati krajevne mezde, če se izkaže, da so "nevarne" privatnim industrijam v dotičnem kraju.

Senat se je odgodil do ponedeljka, vsled česar pred prihodnjem tednom ne bo padla odločitev.

Medtem, ko se je vršila v senatu vroča debata, se je newyorškemu senatorju Wagnerju posrečilo dobiti izhod iz zagate.

Zvedelo se je, da je Wagner sestavil novo besedilo McCarranovega amendmenta. Soglasno z novim besedilom bo končna odločitev glede mezd prepuščena predsedniku.

V poslanski zbornici je predlagal republikanski voditelj Snell, naj se dovoli 880 milijonov za relief. Po njegovem mnenju je to sedaj potrebno, ker je stiska zelo velika. Za razpravo o štirih milijardah je pozneje dovolj časa.

Speaker Byrns je Snellov predlog gladko zavrnil.

Da bo mogoče z reliefom nadaljevati, je bil načelnik reliefne administracije Harry Hopkins prisiljen izposoditi si od tajnika Ickesa, načelnika Public Works Administration osemdeset milijonov dolarjev.

Republikanec Hastings pravi, da bi uvedla krajevnih mezd pri javnih gradnjah ne veljala vlade niti centa več. Delavci naj delajo toliko ur na mesec, da bodo zaslužili po petdeset dolarjev.

Nocoj je govoril po radio William Green, pred-

Vlada stopa vojnim dobičkarjem na prste

2000 DOLARJEV SO NABRALI ZA HAUPTMANNA

V Yorkville Casino je bilo 3000 ljudi. — 2000 jih ni moglo v dvorano. Nabrali so \$2000.

Hauptmannov glavni zagovornik Edward J. Reilly je pričel veliko kampanjo za obrambni sklad za na smrt obsojenega Hauptmanna. Na občinstvo in zlasti na newyorške Nemce je izdal oklice, da pridejo v sredo zvečer v Yorkville Casino v New Yorku. V veliki dvorani se je zbralo okoli 3000 ljudi, 2000 ljudi pa je stalo na ulici, ker v dvorani ni bilo več prostora.

Reilly je povdarjal, da je Hauptmann nedolžen in deležen bil glasnega odobravanja, ko je rekel: "Nekje v Zdr. državah se pravi odvajalec smeje oblastim".

Za Reillyjem je govorila Hauptmannova žena Ana, ki prebrala naslednji govor v nemškem jeziku:

"Pred vas prihajam kot žena, ki je mnogo pretrpela. Take preizkušnje ne bi privoščila nikomur izmed vas. Vem, da je moj mož nedolžen in to prepričanje trpljenje še povečuje. Vem, da bo enkrat prišla resnica na dan in bo krivice najden. Moj mož in jaz soustvarjajeva z Lindberghovimi, ker imava sama otoka. Popolnoma sem prepričana, da moj mož ničesar ne ve o zločinu — ni zmožen tako nizkotnega čina".

Za obrambni sklad svojega moža je Mrs. Hauptmann nabrala okoli \$2000.

DEMONSTRACIJE LACNIH

St. John, Newfoundland, 27. februarja. — Dva tisoč, razčepanih mož in žena je navzlic mrzlemu viharju prikorakalo pred zdravstveni urad ter so zahtevali hrano, obleko in delo.

Po ulicah so nosili zastave z napis: "Zahtevamo hrano, kurijo, obleko, delo in angleško pravico".

Do manjših spopadov je prišlo, ko je policija zabranila delegaciji vstop v uradno poslopje. Slednji pa se je delegaciji posrečilo priti do zdravstvenega komisarja, ki jim je obljubil pomoč, ako jo bo vladni svet dovolil.

Delegacija se je zadovoljila s komisarjevo obljubo, toda je zagrozila, da pridejo v petek v mnogo večjem številu, ako vladni svet ne bo dovolil podpore.

sednik Ameriške Delavske Federacije ter poudarjal, da vlada ne sme plačati delavcem pri javnih gradnjah manj kot so plačani delavci po privatnih industrijah. Če bi jim manj plačala, bi bilo ogroženo gospodarsko življenje vse dežele.

ALABAMA JE OSTALA SUHA

Alabamci imajo v prsih dve duši. — Glasovali so proti prohibiciji, sedaj hočejo imeti prohibicijo.

Birmingham, Ala., 28. febr. Alabama, ki je pred dvema letoma glasovala za odpravo prohibicije, se je sedaj v ljudskim glasovanjem izrekla za prohibicijo in sklenila, da se obdrže stroge prohibicijske postavbe države. Tekom dneva je izgledalo, da bodo te postavbe odpravljene, toda proti večeru so pričela prihajati z volišč poročila, katerih so mogli biti suhači veseli. Glasovanje sicer nima nikake postavne vrednosti, temveč bo kašipot legislaturi, ki se sestane v aprilu. Vsled tega bodo trije najbolj obljubljeni okraji Montgomery Mobile in Jefferson, ki so z veliko večino glasovali za odpravo prohibicije, dobili pravico občinskega glasovanja (local option). Tozadevna predloga v legislaturi bi jim mogla dati pravico prodajati pivo in vino.

Little Rock, Ark., 28. febr. Z dvetretinsko večino se je poslanska zbornica legislature pridružila sklepu senata, da je 19 let stara državna prohibicija odpravljena. — Poslanska zbornica je k svoji predlogi še dostavila nujni predlog, da predloga, kakorhitro je potrjena v obeh zbornicah in jo podpiše governor, takoj stopi v veljavo. Governor je naznanil, da bo ustregel želji poslanske zbornice.

STROGA POSTAVA PROTI JAPONCEM

Washington, D. C., 28. febr. Legislatura države Arizona razpravlja o predlogi, ki prepoveduje Azijatom obdelovati zemljo za pridelke za človeško uporabo.

To je najstrožja postava, ki je še bila kdaj predlagana v kaki državi proti tujcem. Vsled te postavbe bodo iz Arizone izgnani vsi Japonci in Indijci, ki predeleujejo zelenjavo in sadje in vsled tega ne bodo imeli mnogo priložnosti pridelovati pridelkov, ki ne služijo za hrano.

Japonski poslanik Hiroši Saito je opozoril državnega tajnika Hulla, da bo ta postava napravila zelo slab utis na Japonce.

Advertise in
"Glas Naroda"

PARAGVAJCI SE POSLUŽUJEJO NEMŠKIH PLINOV

Nemška vlada zanikuje, da bi prodala Paragvaju vojni plin. — Po mnenju izvedencev je izvoz mogoč samo s tihotapstvom.

Berlin, Nemčija, 28. febr. — Vsled obdolžbe bolivijskega vojnega ministrstva, da je paragvajska vlada v Nemčiji kupila vojni plin, da ga uporablja v vojni proti Boliviji, nemška vlada uradno izjavlja, da to ni mogoče, ker stoji na izvozu strupenih plinov embargo in je mogoče tak plin prodati kakor drugi državi samo s posebnim dovoljenjem vlade.

Paragvajski generalni konzul na to vprašanje ni hotel odgovoriti, toda bolivijsko poslanstvo zatrjuje, da se že dalje časa širijo govorice, da namerava paragvajska vlada kupiti večje zaloge plina v Nemčiji, v Franciji in na Švedskem.

Po mnenju izvedencev je mogoče izvažati te vrste plina samo v obliki kemičnih izdelkov, ne da bi bilo treba to vladi naznaniti in ni nikake nevarnosti, da bi bilo to odkrito. Da pa bi Nemčija rada prodala v inozemstvo svoje drage kemikalije, je znano.

Asuncion, Paragvaj, 28. februarja. — Obrambno ministrstvo odločno zavrača trditve svojega sovražnika, da se je paragvajska vlada odločila, da bo v Gran Chaco rabila plinske bombe in granate. S tem, da je Paragvaj izstopil iz Lige narodov, še ne misli kršiti mednarodne vojne predpise, temveč jih je vojno poveljstvo še vedno vpoštevalo kot doslej.

La Paz, Bolivija, 26. febr. — Bolivijsko uradno poročilo pravi, da so se Paragvajci umaknili iz utrjenih postojank, ko se jim je napad na Villa Montes izjalovil. Za seboj so pustili mnogo svojih nepokopanih mrličev, strojne puške in municijo.

Iz kakega vzroka so Paragvajci zapustili svoje postojanke, ni znano.

"Paragvajci niso samo sovražniki Bolivije, temveč tudi civilizacije", pravi v svojem razglasu bolivijski predsednik Joe Luis Tejada. "Paragvaj je vezan po Ligini pogodbi in ne more izstopiti, dokler ni izpolnil svojih obveznosti."

"Kot predsednik naroda moramo še enkrat povdariti, da ne smemo premeniti svoje smeri. Orožje bomo odložili takoj, kadar se napadalec ukloni mednarodni postavi. Medtem pa se bomo posluževali svojih virov, da vpadnika odženemo".

BETHLEHEM STEEL COMPANY JE NAPRAVILA 68 MILIJONOV

WASHINGTON, D. C., 28. februarja. — Medtem ko je senatni odbor, ki je preiskoval naročila vojnega materijala, dognal, da so izdelovalci municije tekom svetovne vojne napravile mnogo milijonov dobička, je kongresni odbor za dnevni red sklenil, da bo prihodnje tedne stavil na glasovanje McSwainov predlog, ki določa, da vlada takoj najvišje cene vsemu blagu, kadar stopijo Združene države v kako vojno.

Senatni odbor je dognal, da je Bethlehem Shipbuilding Corporation s svojimi podružnicami tekom svetovne vojne napravila \$68,000,000 dobička in je od tega plačala na davkih \$12,400,000.

McSwain, kateremu je odbor dovolil štiri ure za utemeljevanje njegovega predloga, se je skliceval na predsednika Roosevelta, ki je v svoji poslanici rekel, da mora biti vojnemu dobičkom napravljen konec. McSwain je rekel, da je predsednik zagovarjal namen, katerega zasleduje njegova predloga.

Predsednik senatnega municijskega odbora senator Nye je povdarjal, da je vlada pri vsaki križarki, ki jo je zgradila v svoji ladjedelnici, prihranila \$2,000,000. To pa je podpredsednik Bethlehem Steel Co. S. W. Wakeman zanikal. Rekel je, da nikakor ni mogoče dognati, koliko je stala kaka bojna ladja, ki je bila zgrajena v vladni ladjedelnici. Wakeman je priznal, da je njegova družba pri vsaki križarki zaslužila 25 odstotkov. Tako visok dobiček pa je bil mogoč, ker so bili pri proračunu pogreški. "Preocenili smo stroške, posebno, kadar je šlo za kako novo vrsto križarke in smo pozneje spoznali, da moremo cenejšo graditi".

AVSTRILJSKI GENERAL UMRL

Dunaj, Avstrija, 28. febr. — General Liborij von Frank, ki je vodil avstrijsko vojsko k napadu na Beograd v svetovni vojni, je umrl v Gradcu v starosti 87 let.

VOHUN OBDOJEN

Metz, Francija, 28. febr. — Johann Rupp, star 27 let, je bil obsojen na 2 leti zapore in na globo 500 frankov, ker je za neko tujo državo ogledoval francoske utrdbе ob nemški meji.

EKSPLOZIJA V RUSKI TOVARNI

Moskva, Rusija, 28. febr. — Ko je eksplodiral kotel v Krasin kemični tovarni, je bilo ubitih 29 delavcev.

Naročite se na GLAS NARODA največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

KITAJSKI JE TREBA TAKOJ POMAGATI

Anglija se zavzema za finančno pomoč Kitajski. — Za njo je politika "odprtih vrat" najvišjega pomena.

London, Anglija, 28. febr. Četudi je poziv gen. Smutsa, da je potrebno dospeti z ozirrom na Daljni Istok do sporazuma med Anglijo in Združenimi državami, zadel na gluh ušesa, saj, kar se tiče angleškega kabineta, vendar je angleška javnost mnenja, da je treba nekaj storiti in Kitajski finančno pomagati.

Angleška vlada se bolj zavzema za gospodarsko rešitev kitajskih težko kot pa skupnega političnega nastopa proti Japonci. Vsled tega po Smutsovem govoru ni bilo nikakih posvetovanj med Anglijo in Združenimi državami.

Znano je, da se nahaja Kitajska v veliki finančni stiski, in ako ne dobi pomoči od druge, se bo obrnila na Japonce, za kar pa bo morala dati Japonski politične in gospodarske koncesije. Vsled tega je angleška vlada pripravljena sodelovati pri finančni pomoči Kitajski.

Anglija je celo zadovoljna, ako bi bila pri takem posojilu vključena tudi Japonska, vsled česar bi bil japon. vpliv na Kitajsko zmanjšan, toda Japonska je že namignila, da je pripravljena sama storiti, kar je potrebno v vzhodni Aziji. Angliji pa je največ za trgovino in ne želi, da bi Japonska s svojim posojilom dobila tudi kitajsko trgovino.

PODRAŽENJE ŽIVIL

Washington, D. C., 28. febr. Poljedelski tajnik Wallace naznanja, da bo v prvi polovici letošnjega leta cena živilom 11 odstotkov višja, kot pa je bila cena v drugi polovici lanskega leta. V drugi polovici 1935 bodo cene ostale na isti višini. Wallace pa pravi, da navzlic temu cena živilom še ni dosegla višine iz leta 1930. Prihodnje mesece se bo meso podražilo za 22 odstotkov, mlekarški izdelki pa za 6 odstotkov.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto valja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za inosematvo na celo leto	\$7.00
En četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikom.
Dopolni bres podpisov in osebnosti se ne priložujejo. Denar naj se blagoviti
posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejme bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3824

SLIČICA IZ BOLJŠEVIŠKE RUSIJE

Boljševiki so precej radikalni, toda tudi radikalizem ima svoje meje.

V restavracijo železniške postaje v Isakogorsku, malem mestu trideset milj južno od Arhangela, je stopil Sergej Sosnin, tajnik komunističnega odbora.

— Sedite in jejte! — je zaklical uslužbenec restavracije. Sedli so, toda jet se jim je upirala. Bila je namreč juha, v kateri so bili zakuhani ščurki.

Sosnin je že več dni oprezal in pokušal hrano, ki se jo stregli gostom v restavraciji ter prišel do zaključka, da je neužitna.

Svojim štirim pomagačem je naročil, naj skuhamo juho iz ščurkov ter uslužbenec restavracije z revolverjem v rokah prisilil, da so použili ogabno jed.

To je bila radikalna odredba.

Še bolj radikalni kot tovariš Sosnin so pa voditelji komunistične stranke v mestu Arhangelu.

Ko so zvedeli za Sosninovo radikalno odredbo, so ob sodili Sosnina na tri leta, njegove štiri pomočnike pa na dve leti ječe.

OBLETNICA BALKANSKE ZVEZE

Ob prvi obletnici ustanovitve Balkanske zveze objavlja pariški "Temps" daljši uvodnik, v katerem obširno opisuje važne uspehe te najmlajše mednarodne grupacije.

Dejstvo, da je v tem letu rumunski zunanji minister Nikola Titulescu istočasno predsednik Male antante in Balkanske zveze, bo še bolj poglobilo sodelovanje med obema državnima skupinama.

Zasnovatelji te velikopotezne mednarodne akcije imajo dovolj razloga, da ob prvi obletnici Balkanske zveze mirno gledajo v bodočnost in da z zadovoljstvom napravijo bilanco dosedanjih uspehov.

Pisec nato obširno razunaga zgodovino Balkanske zveze ter poudarja, da se niso uresničile bojzani onih, ki so s nezaupanjem gledali na ta poizkus, zgodilo pa se je baš nasprotno in dosegli še večji uspehi kakor pa so pričakovali tvorci Balkanskega sporazuma.

K temu je mnogo pripomogel zgovorni zgled Male antante, in nemali meri pa tudi izpremenjeni položaj v Vzhodni Evropi, ki je vsled vstopa Rusije v Društvo narodov prišla v krog velesil.

Veliko diplomatsko delo Balkanskega sporazuma bo dovršeno šele tedaj, ko se bo pridružila tudi še Bolgarija.

To se more pričakovati v doglednem času. Sam razvoj sili Bolgarijo, da se čimprej pridruži Balkanski zvezi, ako noče ostati osamljena na Balkanu.

Za najjo je življenjskega interesa, da pristopi k tej državni zajednici balkanskih držav, ki je edina sposobna, da zagotovi mir in gospodarski razvoj Balkana.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vselej našo dolgoletno skušnjo vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse, potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se vsajno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenje, EE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in spoznavljamo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

Ambridge, Pa.
Čas poteka hitro, tako je tudi meni potekla naročnina za cenjeni list Glas Naroda.

Posljam vam pa sedaj naročnino za nadaljnega pol leta ter prosim, da mi pošljete "Slovensko-Ameriški Koledar za t. l."

Delavske razmere so nekako polovične, pa vedno se nam obetajo boljši časi. Kdaj bodo prišli?

Na društvenem polju pa prilično dobro napredujemo. Včasih priredimo kako malo domačo veselico za razvedrilo ali kak party za dobrobit društvenih blagajn, da se krijejo tekoči stroški, včasih pa pride še kaka druga posebnost.

10. t. m. se meni in moji soprogi naše hčere, zetje in naši prijatelji priredili "surprise party" k štiridesetletnici najinega zakonskega življenja na domu naše hčere Mrs. Martin Habich.

Prišli so tudi moja hči in zet Mr. John Petrich, gospice Karolina in Mary Goršek iz Warren, Ohio, Mr. Jesenko iz Girard, O., Mr. Josip Jaklich s soprogo iz Aliquippa, Pa., Mr. Martin Špec s soprogo s farme, Mr. Mart. Špec, ml., predsednik mladinskega oddelka "Reveliers", št. 666, SNPJ., Mr. Frank Rosenberger in soproga, Mr. Alojzij Uhernik s soprogo ter Mr. Gašperšič in soproga nama čestitat k tej slavnosti.

Vsem se prav srčno zahvaljujem za čestitke, darila in ljubeznivost, katero so nama skazali. Spomin na ta dan bo nepozabno ostal v najinih srcih.

Pa za veseljem ponavadi pride žalost. 17. t. m. je bila pri Mr. Frank Rosenberger, 24. t. m. pa pri Mr. Alojzij Uherniku sedmina za našimi četveronogati prijatelji, ki se jim pravi prašiči. Seveda smo se poslavljali od njih s krvavicami, mesenkami in žolodčki in sploh z vsemi dobrotami pokojnikov, vse smo pa pokopili z izbornim newyorčanom.

Oh, Peter, kako so bile dobre, žal, da ni bilo tebe poleg. K sklepu želim obilno uspeha "Glas Narodu", Zgagi pa mnogo dobrih podatkov za njegovo kolono.

Vas pozdravlja
Anna in Fred Ogulin.

Joliet, Ill.

Oprostite, ker skoraj do zadnjega ne pošljam naročnine za naprej. Tukaj pošljam 6 dolarjev za eno leto. Ta list berem že 40 let, ko je bil še v manjši obliki ter ga je moj brat pošiljal v staro domovino. Zdaj ga pa berem že tukaj v Ameriki čez 30 let. V teh 30 letih sem bil štirikrat v stari domovini, tako da sem bil že 9-krat na parnikih. Zadnjič sem bil tam 1929, meseca oktobra. Ja, takrat smo imeli prav dobro vožnjo. 9. septembra 1929 smo šli iz Waukegana jaz in moja žena in sin in 11. septembra smo se vkrcali na parnik "Aquitania". Imeli smo dobro postrežbo, tako da vsakemu, kateri želi v stari kraj, ta parnik to

OGLASI NAJ SE
Anton Turk, katerega je žena zapustila v letu 1932 v Aurora, Minn. — Uprava "Glas Naroda", 216 W. 18. St., New York, N. Y.
(3x)

DELO DOBE
IZVEŽBANE ŠIVALKE pri "rough" slamihih. — FRUHAUF & MUSYL, Inc. 11th and Broad Sts., Carlstadt, N. J.

Cena
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET

plo priporočam. Nazaj smo se podali z "Berengarijo" in smo bili že 25. oktobra v New Yorku. "Aquitania" je izborni parnik, čez 900 čev. dolg in 97 širok. Vse je gori, tudi cerkev. Nikdar ne bom pozabil, ko sem videl zapisano, da bo ob polenosti uri maša. Z nami je bila neka ženska nad 70 let stara, katero sem povabil, naj gre z nami. Silno se je začudila in roke sklenila: — Kaj takega pa še ne, da bi videla cerkev na parniku in da bi ljudje tako notri hodili kakor na suhem.

Tukaj na Rockdale se sedaj en mesec dela malo bolje. Ljudi je v tej naselbini 17 sto, salonov je pa tudi 17, tako da ni treba biti nikomur ježen.

Pozdravi!

Karl Možina.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO N A DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVICE
IZ NASELBINE.

— V Clevelandu je umrla Rose Krašovic, rojena Paulič, v starosti 34 let. Pokojnica je bolehalo dolgo časa. Doma je bila iz vasi Podcerkev pri Ložu, kjer zapuša mater, brata Antona in tri sestre. V Ameriko je prišla leta 1920.

— V Grand Haven, Mich., je bil John Prelesnik, star 28 let, zadnji teden ubit pri avtomobilski nesreči. Pokojnik je bil rojen v Ameriki. Njegovi starši so pred 22 leti prišli iz Puebla, Colo., semkaj na farme.

Za Velikonoc

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 24.60	Lir 300
\$ 12. —	Din. 500	\$ 38.20	Lir 500
\$ 23.85	Din. 1000	\$ 76. —	Lir 1000
\$ 47.50	Din. 2000	\$ 152. —	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLJE

Za izplačilo večjih zneskov kot zgornj navedeno, bodisi v dinarjih ali lihah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10. —	\$ 10.85
\$ 15. —	\$ 16. —
\$ 20. —	\$ 21. —
\$ 25. —	\$ 26.25
\$ 30. —	\$ 31.50

Prejemnik dobi v starem kroju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristajalce \$1. —.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Slučaj Šušteršič — velika zagonetka.

Slučaja, kakor je zagonetna smrt dveh bitij v Gregorčičevi ulici v Mariboru, zastrupljenih s svetilnim plinom. Maribor gotovo še ni imel. Umevno je zaradi tega zanimanje, s katerim spremlja javnost potek preiskave, ki se suče v glavnem samo krog osumljenega krojaškega mojstra Ivana Šušteršiča. Dasi je prevzelo vodstvo preiskave v svoje roke sodišče, vrši policija od svoje strani še nadaljnje poizvedbe. Do čim sodišče zaslišuje v prvi vrsti Šušteršiča ter nekatere prič. Šušteršiča policija dobi nove stvarne dokaze o Šušteršičevi krivdi. V tem pogledu je beležiti zopet nov uspeh. Na vrt pred Šušteršičevo hišo meji vrt trgovca Paša, ki ima hišo v Slovenski ulici. Na tem vrtu so našli dvokratno plinsko cev, ki je bila poprej skrita pod snegom. Ker je bila cev očividno vržena na vrt od drugod, je Paš obvestil o najdbi policijo. Na podlagi poizvedb se je ngotovilo zanimivo dejstvo, da je to cev naročil Šušteršič pred približno 14 dnevi pri nekem ključavničarju. Ni omenjal, zakaj jo rabi, pač pa je pri naročilu točno navedel obliko cevi. Za kaj je rabil cev in jo potem vrge na sosednji vrt, zamenkrat se ni pojasnjeno, očitno pa jo je odstranil po uporabi namenoma.

Zanimivo je tudi, da je vzdrževal Šušteršič stike z nekaterimi ženskami, o katerih je vedel, da imajo denar. Predstavljal se jim je kot neoznjen, dobro situiran krojaški mojster. Dal se je pred štirimi leti slikati pri fotografu, pa slike pa ni prišel. Pred dobrim mesecem pa se je zglasil pri istem fotografu ter zahteval slike, češ da jih mora nujno poslati svoji nevesti v Prekmurje.

Pokojna Ivanka Milavec, ki je umrla zastrupljena v Gregorčičevi ulici, je bila Šušteršičeva druga žena. Prvič se je ženil s hčerko vpokojenega policijskega stražnika Maniloviča. Z ženo je dobil v last hišico v Tebnju v Cankarjevi ulici, ki jo je kmalu prodal za 120 tisoč Din ter si kupil novo hišo v Krčevini na Aleksandrovi cesti za 1280,000 Din. Tudi s prvo ženo je Šušteršič skraj-

no surovo ravnal. Po dveh letih zakona mu je nenadoma umrla. Policija se je začela zanimati tudi za vzrok prve žene. Baje je umrla za jetiko, vendar so se začele v tej smeri poizvedbe ter ni izključeno, da pride do ekshumacije in kemične preiskave ostankov pokojnice.

Priča katastrofe "Titanica"

V sredo, 30. januarja, se je poročila na Miljah v župniji pri Kranju Manca Karun na domu svojega očeta Franca Karuna, ki je lansko poletje umrl.

Ti dve imeni sta spomina vredni. Komu je neznana strašna katastrofa, ki je 15. aprila 1912 zadela tedanjo največjo prekoceensko ladjo "Titanic", ki se je na svoji prvi prekomorski vožnji potopila vsled trka ob ledeno goro in je z njo vred utonilo 1563 (od 2224) ljudi. Med onimi, ki so takrat potovali v Ameriko, so bili tudi 4 Slovenci, od katerih sta se rešila samo zgoraj imenovana oče in hči.

Pri tisti strašni nesreči so reševali največini le ženske in otroke. Fran Karun je potoval v Ameriko s svojo hčerko Manco, ki je bila takrat stara 6 let. Ko se je ladja začela potapljati, so mornarji spravljali v rešilne čolne predvsem otroke. Fran Karun je begal s svojo hčerko v naročju po ladji sem in tja, ko je nenehkrat prihital mornar, mu je iztrgal otroka in ga nesel v rešilni čoln. Oče je opasal rešilni pas, skočil v morje in plaval za čolnom dolgi dve uri, dokler ni prišel čisto blizu čolna. Omgovajal je že in neki mornar se ga je usmili in ga potegnil v čoln. Tako je bil rešen, redki moški, rešila pa ga je takorekoč njegova hči. Med utopljenimi je bil tudi svak Franca Karuna, ki je skupaj z njim potoval v Ameriko in našel grob v mrzlih valovih morja.

Pokojni Franca Karun je bil v Ameriki ob začetku svetovne vojne. Vseposod so ga poznali, v Ameriki so mu kar nadelili ime "gospod Titanic". Velikokrat je pripovedoval o tej grozni katastrofi "Titanica" in vselej pripomnil, da mu je hčerka rešila življenje. Lansko poletje je umrl. Ker so njegovi sinovi v Ameriki, je prevzela domače posestvo hčerka Manca, ki se je sedaj poročila. Od potopa "Titanica" je minilo že blizu 23 let in je nova gospodinja Karunove domačije na Miljah stara sedaj 29 let.

Žrtev mraza in podgan.

Novak Ivan iz Lendave si je zgradil ob cesti v Mursko Središče blizu Mure na agrarni zemlji leseno bajto, v kateri je bival že nekaj nad eno leto sam, ker njegova mlada žena ni hotela živeti z njim. Novak je štel okrog 70 let in so njegove moči začele z nastopom zime vidio pešati. Bolezen ga je naposled priklenila na njegovo trdo ležišče, kjer je ležal v mrzlem prostoru, prepuščen sam sebi. Ostra zima ga je te dni pobrala. Novak je ležal v svoji bajti mrtev že več dni in so truplo napadle podgane, ki so mu ogledale obraz in ušesa.

Peter Zgaga

— Zdravniki pravijo, da zadostuje človeku na dan eno jajce in kozarec vina. Jaz sem pa popil 20 kozarcev vina in pojedel 10 jajc, pa se komaj držim na nogah, — je modroval dragi rojak.

*
— Ste dekle ali poročena? — vpraša sodnik pričo.

Priča globoko vzdihne.
— Zapišite, da je dekle, — narekuje sodnik zapisnikarju.
— Ste samec ali oženjen? — vpraša sodnik drugo pričo.
Priča globoko vzdihne.
— Zapišite, da je oženjen, — narekuje sodnik zapisnikarju.

*
Včas vpraša kakšna nadebuda rojakinja, kako bi došla službo pri filmu. Pravi, da je lepa in da zna igrati.

V odgovor naj navedemo sledečo statistiko:
— Petindvajset žena in deklet, ki igrajo glavne vloge v filmu in zaslužijo po par tisoč dolarjev na teden, ima sledeči rekord:

- 11 je takih, ki so ločene od mož;
- 4 so ustrelile svoje može;
- 1 se je odlikovala pri igranju baseballa;
- 2 sta nastopali kot rokojorki;
- 2 sta natančno vedeli, koliko ljubice je imel predsednik filmske družbe;
- 4 so bile odlikovane kot najlepša dekleta;
- 1 je znala igrati.

*
— Čemu se šobiš? Čemu si jezna name? — jo je spokorno vprašal.

Ona mu je jezno odvrnila:
— Ne vem več, zakaj sem jezna, vem le to, da ti ne bom nikdar odpustila.

*
Star babjek je učil svojega mlajšega prijatelja, kako se je treba komandirati, da ima človek srečo pri ženskah.

— Človek mora znati — je modroval. — Vse na svetu je politika. Tudi pri ženskah. Praviš, da te noče. Pojdi k nji in ji reci, da ne moreš živeti brez nje.

— Sem ji že rekel, — je odvrnil, — pa je z ramo skomignila in rekla, da mi ne more pomagati.

— Ne obupaj, fant. Velika je modrost snubitve. Kupi ji kakšno malenkost. Povabi jo v gledališče in k večerji, na poti proti domu ji pa govori take besede kot da bi rožice sadil.
— Tudi to sem že storil, pa me noče in noče.

— Potem ti ostane še eno sredstvo. Pojdi k nji, ko bo luna najlepše sijala, ko bodo zvezde najlepše svetile, ko bo cvetje najbolj opojno duhtelo. Padi pred njo na kolena in ji reci: — Vem in prepričan sem, da nisem vreden tvoje ljubezni.

Mladenič je žalostno odki-mal:

— Tudi to sem ji že rekel.
— In kaj je odvrnila? — je vprašal svetovalec začuden.
Na glas se je zasmejala in rekla med krohoto: — No, tega mi pa ni treba praviti. Saj dobro vem, da me nisi vreden.

*
Čemu se mlada človeka lju-bita?
Zato, ker drug drugega premalo poznata.
Čemu se poročita?
Zato, ker se hočeta nekoliko bolj spoznati.
Čemu se ločita?
Zato, ker drug drugega pre-dobro poznata.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SKRIVNOST SMUČI

Snež...
Počasni sem stopal po globeli, ogledujoč strne vzpetine gora in razsekanih prelazov. Povsod sneg, od vsepovsod blešči beli kristali, ki dajejo stvarstvu domače, a hkrati tako mogočno, nedosegljivo veličastvo.

Snež ječ pod mojimi stopinjami. Čuvstvo popolne sproščenosti vzdihni v meni ob slehernem pogledu na raztresene krivulje ceste, po katerih drsijo smuči stoterih. Čujem vrisk in petje, ki od časa do časa jeke od pobočij ter se razbije ob mrzlem skalovju.

Vpliv te žive, svobodne narave rojeva v meni silo, ki me žene dalje, ko da bi njena moč rasla ob vsakem novem vrisku, me poganjala v razgaljeno naročje te čiste matere smučarjev, da ne zamudim njene mrzlega poljuba.

Kakor človek, ki se mu je prvič razodela vrednost zimskega življenja, ki je s tem novim spoznanjem za veliko obogatel, sem s toplim čuvstvom dognanja došel k Andreju. Ko mi je krepko stisnil roko ter mi pogledal v oči, se je na smehnil: "Ej, izgledaš mi ne miren. Bog ne daj, da bi se ti spet mudilo. Ostani, s teboj rad govorim."

Prikimal sem. Molče sva obšla zunaj. Andrej je gledal v rih pred seboj, po katerem se vije cesta, bela in gladka. Nad nama leži ovinek. Včasih se dvigne na njem oblak belega prahu in že zdrve sklonjena telesa smučarjev naprej. Nekateri na ovinku obstanejo ter pomahajo z roko: "Hola, Andrej! Dobro gre, dobro!"

To je pozdrav Andreju. On dvigne roko in se smehlja. Saj skoraj vsakega pozna in kdo ne pozna njega, kateri ne preze niti žile v smučeh, če izgleda sumljivo. To je Andrej.

Se nekoliko trenotkov je zrl za njimi, potem pa se je okrenil k meni. "Ti naši fantje! Kar vesel sem jih," je rekel ter me prijel pod pazduho. "Pojdi, pokazal ti bom nekaj novega."

Sledil sem. Vstopila sva v svetlo, prostorno delavnico. Začudil sem se. Krog in krog same smuči vseh velikosti. In vzdolž dolge stene so na mizah ležale po ene. Nad vsako se je

sklanjal delavec ter z resnim obrazom gladil, meril ali rezal. Ko sem jih nekoliko časa opazoval, se mi je zazdela njih zatopljenost v delo tako velika in skrbna, kakor materina, kadar se sklanja nad svojim otrokom. Andrej se je sklonil k meni. "Vidiš, vsak ima svoje delo in vsak je zanj strokovnjak. Pojdi z menoj!"

Glusče ropotanje strojev je glušilo stopinje in glas. Varo me je peljal do zadnjega dela strojarne in obstala sva pred pravo zbirko izbranega lesa. Vsak kos je bil pripravljen za smuči v obliki grobo očiščenih desak.

"Poglej," je zakričal meni na uho, a ga je bilo komaj čuti. "To je les, ki so si ga izbrali naročniki; vse zdravo in močno. Brez krhkih žil je in brez grč. To je važno. Vsak smučar, najsibno začetnik ali 'kavelj', lahko izbere kvaliteto že v lesu."

Vzel je eno izmed desak, jo položil na model spodnje oblike smuči ter vse skupaj potisnil skozi stroj. "Tako. Sedaj ji je zgornja linija že dana, a zdaj..."

Z neverjetno naglico pri uporabi drugega stroja je imel v grobem smučko že izoblikovano. Pritegnil me je do stene in odprl velika vrata. Trušče strojev je nekoliko oslabil. Razgledal sem se. Med stopom in tlom prostranega, kamnitega izseka je visel ogromen kotel. Andrej se je nasmejal moji začudenosti: "To je pralnica, kjer se kuhajo smuči." Odprl je majhna vrata v kotlu. Val vrele pare je bušil ven, da sem plašno odskočil.

"Sedaj je dobro, pridil bliže," je rekel ter zavrtel velik vijak. Seledaj sem opazil skozi vrtince pare velik valjar s prečkami in mnogimi oddelki. Vsi so bili polni se revnih smuči. Ko sem iz radovednosti hotel šteti, so se vrtica s treskom zaprla.

"Si videl?" se je smejal. "Tu notri se dodobra prekuhajo v sami pari, da postanejo popolnoma mehke. Potem jih privijemo v modele in že morajo s sušilnico. To je najbolj važno opravilo pri izdelavi smučk, ker mora biti par popolnoma enak v krivini in plo-

ščinski obliki..."

"Ne kateri izdelovalci jih pa krivijo nad ognjem ali pa v vreli vodi. Kaj misliš, o tem?" sem mu segel v besedo. "Ta metoda je stara," je zamahnil z roko, odpirajoč vrata v sušilnico. "Če se smučka krivi nad ognjem, se vsekakor potrgajo nekatere žile, čeprav nevidno, katerih pokvara se opazi šele pozneje v cepljenju prednjih krivin. Krivljenje v vreli vodi pa ima to slabo lastnost, da se vse staniče lesa prepajo z vodo, kar pa povzroča neenakomerno krivljenje, ker izcejajoča se voda ovira upogibajoče se žile tako, da ostanejo v dani obliki v preveč napetem stanju. Pri tem trpi les. Pri udarjanju vode se trgajo tudi vse ne-žne žile, kakršnih je zdrav les ves poln. Pri moji metodi pa vse te nepravilnosti odpadejo. Staniče lesa, kuhane v pari, ostanejo vode popolnoma prazne. Bistvo lesa ostane tako rekoč nedotaknjeno in poleg tega se pod vplivom vlažne vročine tako zmehča, da mu lahko damo poljubno obliko, ne da bi se pri tem kaj poškodoval." Pokazal je z roko po sušilnici, kjer so stali modeli z že privitimi smučmi. "Tu ostanejo toliko časa, da se v že bliskovnem stanju posušijo. Potem jih sprejme v delo drug oddelek, kjer se izgotovijo zadnje potankosti."

"Kaj pa v primeru, da je sneg zelo moker? Smuči se vsekakor napojijo z vodo, in če v takem stanju pomrznejo, postanejo krhke ter se lomijo!" sem ga vprašal malce ironično, ko sva stopila v dovrševalni oddelek.

Ko se je ozrl vame, sem opazil v njegovih očeh razigran lesk. Popeljal me je k mizi, odkoder je zaudarjal neprijeten, dušev smrad. Oba sva začela pokajati. Delavec je pomakal čopič v kadečo se, sluznato zmes ter jo prenašal na smuči.

"Vidiš," je mahal Andrej, "to je pa zdravilo proti zmrzovanju smuči. Ko se enkrat ta zmes vpije v les, ni za vodo nič več prostora. Ej, mi se ne damo ugnati!"

"Kakšna zmes neki je?" sem postal radoveden. Med glasnim smehom me je potegnil proč

in rekel tiho: "Veš nisem Američan in tudi njihove reklame sovražim. Zato mi ne zameri, če o svoji zmesi molčim."

S tem odgovorom mi je dal mnogo slutiti. Čutil sem, da mi je marsikaj prikril, in sicer najpomembnejše točke svoje metode. Zato sem sklenil z zvijačo izvedeti kaj več.

"Kako sodiš o ameriških in norveških smučeh?" sem vprašal. "Zelo so cenjene."

Andreju se je obraz čudno raztegnil. "Takšni smo pač. Kar je tujega, nam je ljubše in boljše," je vzdihnil. "Mogoče sodim napačno. Toda na žalost imam preveč izkustva o tem, da bi ne bil tega mnenja. Če je sploh kdo prost tega predsodka, so ga gotovo naši najboljši smučarji. Sem pogledaj..."

Iz omare je vzel štiri zlomljene prednje krivine ter mi jih pokazal: "Vidiš, ta dva odlomljena kosa sta inozemsko delo, ki ni vzdržalo ne Heinu, ne Jakopiču, čeprav prvemu niso služile niti dva meseca. A ta druga dva sta naše delo, s katerim sta dosegla naš Pracek in Novsak rekorde. Toda ne misli, da imam namen svoje delo hvaliti. Ne, samo ves sem uspehov naših fantov." Smehljaj, ki mu je med pripovedovanjem izginil raz obraz, mu je zdaj s še večjo toploto razgledil zadovoljstvo. Njegovi prsti so nežno drsili po krivinah, ko jih je polagal nazaj; še v meni se je nekaj toplo zgenilo.

"Ali izdelujete vse smuči z robniki?" sem ga vprašal, ko sva stopala proti križnemu stojalu, polnem izgotovljenih smučk.

"Po želji skoraj vse."

"Ali ne izgubi s tem prednja krivina prožnosti?"

"Ne," se je nasmehnil moji radovednosti, "ker z je-klom robimo samo do prednjih krivin, konico in krivino samo pa s trdim gumijem. S tem se kakovost smučk ne zmanjša, pač pa jim je dana še večja prožnost in odpornost."

"Toda," sem se čutil, "kako morete spričiti dragih natančnosti in produktivne vrednosti sploh konkurirati?"

"Delo se samo hvali, to je vse. Drugič: nam ne gre za dobiček. Vesel sem, da morem ustreči našim fantom, da glede 'dile' ne bi zaostajali za inozemskimi tovariši. Končno sem pa tako tesno navezan na sport s smučmi sem rastle — da mi je ves ta trud kar drugo življenje."

"Ali delate po naročilih?"

"Komaj sproti zmagujemo. Nikoli pa ne hitimo površno z delom, ker mi hočemo doseči le uspeh."

"Imate samo domače odjemalce?"

"Od vsepovsod. Belgrad, Sarajevo, Zagreb, Split in celo iz Trsta."

V tem se je zmagaj oglašila lupa avtomobila. Ošla sva ven. Poln voz izletnikov se je ustavil pred vrati. Smuči so štrlele iz avtomobila v zrak nalik jezevim konicam.

"Halo!... Herr Meister!" je kričalo več glasov hkrati nad Andrejem, ko jim je stiskal roke. "Wir sind schon wieder da!"

"Willkommen, meine Herren!" je hitel Andrej, ves vesel nenadnega obiska.

Med občin truščem sem stisnil Andreju roko in odšel. Celotno pot sem moral misliti na življenje, ki ga osrečuje s čuvstvi, kakršnih nesprotnik ne pozna. Vendar sem si kljub njegovi odkritosrčnosti in ustrežljivosti venomer zagotavljal, da mi le ni vsega povedal. Vem, da je za njegovim izrazitim čelom polno misli, ki so se rodile samo za izpopolnitev smučk. Le koliko življenja je že položil vanje! Kdo bi vedel...

Z vabljenjem na pogrebe je sleparil ljude.

Mladoletni sin posestnika Aladar iz Ovanovec je zgodaj zašel na kriva pota. Zaradi raznih deliktov je imel opravka že z okrožnim sodiščem v Mariboru, ki mu je prisodilo štiri mesece zapora. Preden pa je nastopil pot spokoritve, je hotel še izrabiiti prostost.

Bilo je v odpoldanskih urah, ko je izpred lekarne v Murski Soboti ukradel moško kolo, na katerem je bila košara z različnimi predmeti. Z ukradenim kolesom se je potem potepal iz kraja v kraj. Spočetka se je preživljal še s prihranki od sezonskega dela. Ko mu pa je denar začel pohajati, si je izmislil nov vir dohodkov. Kupil je nekaj sveč in lepega dne s potrjim obrazom stopil k posestniku Čohuku v Mačkoveh in rekel, da ga pošilja gospodarjev sodnik iz Križevcev, naj pride na pogreb, ker mu je otrok umrl, kateremu je bil čahur boter. Domača hčerka je takoj šla v trgovino po sveče, da jih da Aladarju, ki jih je že nekaj imel s seboj, da jih ponese za mrliča. Seveda je Aladar ostal tudi opoldne pri mizi, kjer so ga dobro pogostili. Ko se je Aladar odpeljal s kolesom, so začele ženske plesti vence in drugi dan so se vsi domači napotili v Križevce na pogreb. A kakšno je bilo začudenje: Otrok, na čigar pogreb so prišli, je bil zdrav in vesel botrovega prihoda.

Ker se je Aladarju ta podvig tako imenito posrečil, je že nekaj dni zatem spet poizkusil srečo. Tokrat si je izbral za žrtev posestnika Gergarja v Andrejevi. Spet ista zgodba: Gergarjevi so prišli na pogreb otroka, ki se je zdrav igral v sobi. Tudi pri posestniku Pančiču v Fokoveh so sedli sleparju na lim. Povsod pa je podjetni Aladar dobil izdatno koso in še kaj za pot. Njegov posel je cvetel in svoje početje je nadaljeval baje tudi še v Berkoveh in Vučji genili.

Slednjič pa je ptiček prišel v roke pravice. Neki vojak, ki

ZLO PRIKRITEGA GREHA

Pred 25 leti se je mlado dekle iz Budimpešte v španskem kopalšču San Sebastian spustilo v lahkomišeln doživljanj, ki je imel za posledico majhnega zemljana. Otrok je dekle na skrivaj rodila in ga odala v neko najdenišnico v Lyonu. Vrnila se je nato v Budimpešto in se čez tri leta poročila z nekim tovarnarjem. Zakon je bil srečen, žena je sčasoma pozabila na dogodek v San Sebastianu, ki ga je prikrila tudi možu.

Pred kakšnim letom pa je prišla bridka pokora za mladostni greh. Nenadoma se je v njeni bližini pojavil mlad, lep človek in jo povsod zasledoval. Nekega dne, ko je hotela poklicati stražnika, da bi jo oprostil vsiljivca, ji je dejal, naj tega ne stori, saj je vendar nje sin...

Tako se je zgodilo, da se je spomnila na mladostni greh in ker ni prav nič dvomila, da je mladi mož res njen sin, mu je tudi brez nadaljnega verjela, da je peš pripotoval iz Lyona v Budimpešto, ko je zvedel za njen naslov, da je brez vseh sredstev in da mora izvršiti samomor, če mu ne pomaga. Pomagala mu je, ker se je bala, da bi stvar po toliko letih prišla v javnost in povzročila ločitev njunega zakona, pomagala mu je nepestrano, ne glede na to, da so postajale zahteve "sina" čedalje predrnejše. Njeno zasebno imetje je usahnulo, začela je prodajati

je bil na dopustu, ga je razkrinkal. Izdale so ga sveče, ki jih je nosil pri sebi. Ljudje pa so postali spriči govorice, ki so se že širile okrog o Aladarjevi podjetnosti, pozorni in ga spoznali. Ko je Aladar zaslužil, da je njegovaga pustolovskega početja konec, se je odpravil v Maribor, da za varnimi zidovi odsedi prisojeno kazen. Komaj je mladi nepridiprav zavoljo amenstije zapustil jetnišnico, bo moral spet pred sodnike, ki gotovo ne bodo obzirni z njim.

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

družinski nakit, samo da bi molčal. Toda nje mož je opazil, da jo nekaj gloje in ko mu nekoč ni dala jasnega odgovora na vprašanje, kje ima nakit, se je odločil, da poveri stvar zasebnemu detektivu. Kmalu je zvedel, da se žena sestaja z mladim moškim in ker je bil prepričan, da je njen ljubimec, je vložil tožbo za ločitev zakona.

Nesrečnica tudi sedaj ni povedala, kaj tiči za stvarjo, zapala jo je svojemu odvjetniku. Priznala mu je tudi to, da je v manj nego leto dni dala svojemu sinu ogromno vsoto kakšnih 80.000 pengov. Odvetnik je začel poizvedovati, in ni dolgo trajalo, ko ji je mogel povedati, da je nasleda navadenmu pustolovec. Njen sin je bil v resnici že umrl leta 1927 v Lyonu, mladenič, ki se je izdajal za sin, pa si je preskrbel njegove papirje, in je bil navaden slepar in pustolovec! Seveda so ga aretirali.

Stvar je prišla v liste, toda brez imen. O njej je čital tudi tovarnar in ker se mu je vide la nekam znana, je odšel k odvjetniku svoje žene. Ta mu je po pravici povedal vse, kar je hotela žena še vedno prikrivati, čeprav za ceno ločitve. Tovarnarja pa je muka, ki jo je prebila nesrečnica, tako pretresla, da je takoj umaknil tožbo za ločitev in je samo obžaloval, da mu že prej ni priznala vsega, kar bi izsiljevalen takoj ustavilo rokodelstvo.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI !!!

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami
Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samariti; Med Jezidi
Cena1.50

PO DIVJEM SUDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina: Amadlja; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjena
Cena1.50

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina: Smrt Mohamed Emila; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nasr
Cena1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina: Kovac Šimen; Zoroka z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju
Cena1.50

Ž U T I

4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena1.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina: Prikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nso-č. lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena3.50

SATAN IN ISKARIOT

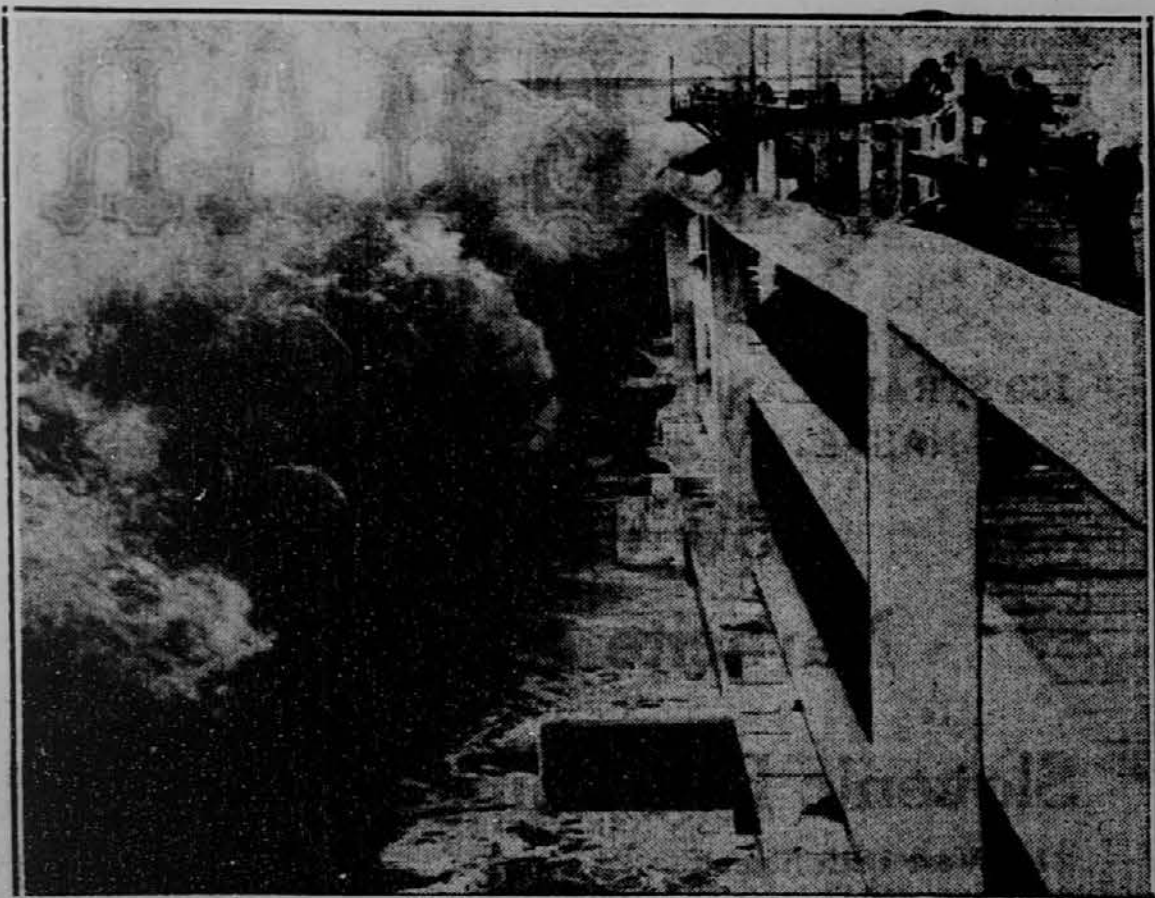
12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina: Izzelenci; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči
Cena3.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Ob pacifični obali so divjali te dni strahoviti viharji. Na sliki vidite del obale pri mestu Venice v Californiji. Vihar je uničil razne naprave v kopalšču ter porušil več hiš.

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

38

— Z bolestjo, Dietwald, sem se že davno prepiral: za tebe to ni bila prava pot. Če bi bil le iskal tolažbo v boju in delu, na bojem polju in ne v celici!

— Upam, da jo bom našel! Skozi dneve in noči, tedne in leta sem bil v iskreni molitvi in sem kričal k Bogu v globini svoje duše: Daj, da pozabim! Krvavo sem z bičem raztepel svoj hrbet, da bi z bolečino svojega telesa omamil muko svojega srca. Vse ni nič pomagalo, ni pomagalo. Nisem mogel pozabiti, nisem mogel upati. Če sem se boril za zveličanje svoje duše, tedaj se mi je sanjalo o poljubu moje žene. Če sem iskal nebesa, sem jih našel v očeh svojih otrok, ki so me gledale iz zraka moje celice, iz vsakega lista svete knjige, iz vsake podobe v cerkvi, iz vsake podobe Odrašenika.

— In ali nisi našel tolažbe v svojih bratih, med katerimi je marsikdo premagal cel svet bolečin, ker se je izročil Bogu?

— Moji bratje! Ali pravite to resno, gospod Henrik? Mislil, saj, da poznate svoje patre?

— Ne zavriž slabih! Majhne duše imajo majhne želje. Pogledaj to goro: plemenito divjačina žene v višino, zadovoljni zajci gnezdijo tukaj spodaj v nizkem grmovju. In oba sta bitja iz roke enega Stvarnika.

— Moji bratje! Ko bi med njimi našel le enega, ki bi bil, kot ste vi! Moji bratje! Veseli so bili gozdov in polja, ki sem jih prinesel samostanu in so imeli za mene samo besede: Bog je dal, Bog je vzel. Bog! Bog! Bog!

— Kaj govoriš to besedo! Dietwald! — Gospod Henrik vstane. — Ali ne veruješ v Boga? Duhovnik!

Z resnimi očmi ga pogleda Desertus.

— Vernem v Boga. Kdo bi bil ustvaril ta-le kamen pred mojimi nogami, ako ne on? Kdo bi bil sezidal te-le večne skale in razlil čez te neizmerno globoke kotline to lepo jezero, ako ne on? Kdo je obljubil zrak, vodo in gozd, ako ne on? Kdo je dal temu drevesu hranečo korenino, kalečo moč mozga in razum, s katerim razširja svoje veje proti soncu, ako ne on? Iz čegavih rok bi plaval čar, ki je obdajal mojo ženo? Sladka nedolžnost v očeh mojih otrok? Ako ne iz njegove roke? Kdo bi mene ustvaril in moje srce napolnil z vriskajočim veseljem in blaženo srečo? Ako on ne bi tega storil? Toda, kdo je uničil moje srečo? Kdo mi je iztrgal veselje iz srca in je napolnil moje prsi z muko in trpljenjem? Kdo je dopustil, da je moja žena zgorela in da je ljubko življenje mojih otrok ugasnilo v žerjavici in dimu? Kdo pošlje strela nad to drevo, kdo gnolbo v njegov mozeg? Kdo udarja z bolečino in smrtjo, kar diha v vodi, zraku in gozdu? Kdo siplje uničujoče skale čez polja in hiše in kdo razdraži jezero, da preplavi bregove in uniči vse okoli, kar je vendar delo Boga lastnih rok? Kdo? Kdo? Kdo? In zakaj?

V očeh gospoda Henrika se zasveti prisrčen pogled.

— Kdo bi vse to storil, ako ne on? In zakaj? Da, moj sin, tu me vprašaš preveč! — Smeje položi roko na Desertusovo ramo. — Pogledj, Dietwald, mogel bi reči: Kar pride slabega, je kazen ali pa preizkušnja. Toda tega ne rečem, ne tebi! Bog ne preizkuša. Saj ve, kako slab je človek. In kdor je, kot Bog, velik v ljubezni, v jezi ni tako majhen. Tako malenkost, kot si ti, s tvojim neumnim "zakaj"! Da, Dietwald! — Sede poleg patra in prime njegovo roko. — Ti, otrok s svojimi dvainštiridesetimi leti! V bolečini moreš vprašati: zakaj?

— Gospod Henrik! — jeclja Desertus.

— Ali pa si tudi vprašal v veselju, v sreči? Kaj ne, tedaj si vzel in užival? Tedaj ti ni bilo mar za vzrok, zakaj ti je bilo dano. Dobroto razumeš, tedaj verjameš v Boga. Samo v bolečini ga nočeš zapostaviti in razumeti in najti Boga. To, seveda, je težko in še nikdo, ki je kdaj živel, tega ni dosegel. Celo Kristus, Gospod, je vprašal na križu: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? Tedaj je iz njega govoril človek. Povej mi, Dietwald: ali bi bil človek, ako bi ga mi ljudje tako lahko razumeli? In ako vprašaš: zakaj? Ali pa tudi veš, da ti mogoče odgovarja? Mogoče govori s teboj v šumenju te pomladanske sape, v šumenju valov. Samo tvoje uho je premajhno za velikost njegovega glasu.

— Ne, ne, saj ga slišim! — reče tiho Desertus.

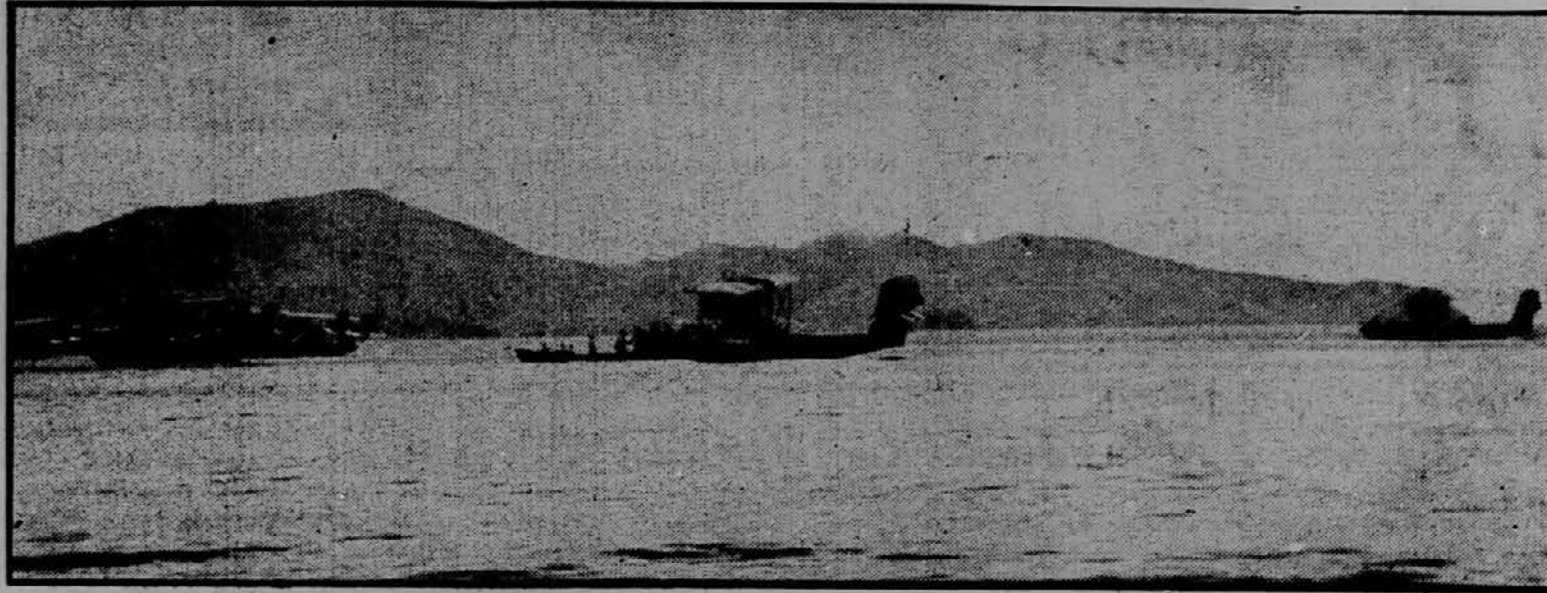
— Ti, kaj ne, slišiš grmenje gorskega plaza, ko spomladi greš čez gore, veš, zakaj morajo padati. In tiho občudujoč stojš pred krasnim prizorom božje narave, dvignjen v svojem srcu. Ali pa sliši to grmenje tudi muha, ki tiči v razpoki skalnate stene? Ne. Njeni čuti so prekratki. Tam tiči in bo zakopana in se bo zadušila. Ali bo tudi vprašala: zakaj? Ali naj večni sneg pokriva planine in ne bo dovolil cvetlicam klti, samo da muha ne bi bila žaljena? Kaj ne, to ne gre. Ljubiš cvetlice, praviš s svojim razumom: sneg mora pasti. Muha tega ne razume. Od muhe do tebe je dolga, dolga pot, pa vsemi jo milijonkrat in ne najdeš razdalje do Njega! V vrtničastih višavah gre svojo pot, en korak, in je čez vse gore, en korak, in morja leže za njim in vsak korak prinese vstvarjenje in pokončanje. Pozna globino vseh stvari, vidi cilj pred očmi, misli na večnost cvetlice. Toda mi, globoko pod njim, mi, Dietwald, smo muhe pod plazom.

Desertus oklene roke okoli vratu gospoda Henrika in pritisne svoj obraz na njegove prsi.

— Da, odpočij se! Življenje te je utrudilo. In ko se ti zopet vrnejo moči, tedaj znova prični pot in pogledj k Njemu! Na vsaki skali vidiš potezo njegovega obraza, odsev njegovih oči te gleda iz vsakega lesketajočega vala na jezeru, in diha njegose sape slišiš v šumenju gozda. In ker ga, kot človek, ne moreš zapostaviti v njegovi velikosti, tedaj ga trdno drži v njegovi ljubezni. Upam saj, da si jo občutil. In kar si imel? Ali si v resnici izgubil? Samo, ker nisi mogel vedno držati z rokami? Pogledj vendar v globoko svojega srca! Ali ne leži tam vse, kar je nekdanj bila tvoja sreča, čisto in sveto zavarovana, dragoceno bogastvo v stanovitnem spominu? Dietwald! Ti boš tožil! Ali pa tudi veš, koliko si bogatejši kot sem jaz?

(Dalje prihodnjič.)

NAJMODERNEJŠA AMERIŠKA MORNARIŠKA LETALA

Glede letal, mornariških in armadnih, nočejo Združene države zaostajati za drugimi deželami. Na sliki vidite tri letala v pristanišču Martinique v Zapadni Indiji. Tja so poletela iz Paname, kjer so se vršili pred kratkim veliki mornariški manevri.

LOV ZA ZLOČINCEM

V Churschillu, najsevernejši postojanki kanadske "jez-dece policije", so imeli pred kratkim nenavadnega obiskovalca. Ponoči so zatulili psi in ko je nekoliko policistov stopilo iz svojega bivališča iz debel, jim je padel dobesedne v roke od mraza, utrujenosti in gladi onemogel človek. Trajajalo je nekaj časa, da so ga spravili k sebi in da je mogel komandantu postojanke povedati svoje ime in poklice.

"Stražni mojster John Mallory s postaje Athabaska Landiny, je odšel v januarju 1933 na zasledovanje morileca Smitha in pripeljal sedaj njegovo truplo sem, kot najbližjo policijsko postojanko, da ga po predpisih odda".

Lahko si mislimo, kakšno začudenje je zbudilo to kratko sporočilo med vsemi navzočimi. Toda šele naslednji dan je bil toliko popravljen, da je lahko povedal vso zgodbo obširneje. V začetku januarja leta 1933 je naseljenec Smith v Athabaski umoril svojega soseda Dawsona in so Malloryju, ki se je pokazal že ob raznih prilikah poverili nalogo, da begunca vjame in izroči pravici. Mallory se je s sanmi na pasjo vpregel in živili za več mesecev takoj lotil zasledovanja. Sled je šla proti vzhodu do Springas, kjer je po 4 tednih prvič zvedel, da je možakar, podoben Smithu, kupil orožje v neki trgovini in se obrnil nato proti severu, baje zato, da bi se tam lotil lova na kožu-harje. Tako se je začelo fantastično zasledovanje skozi "De-želno severnih vetrov", ki je Malloryja po slučajnih informacijah privedla celo do meje Alaske. Težave so bile strašne, toda Mallory jih je premagoval z železno voljo. Včasih je bil komaj tucet milj za morilecem, drugič ni zvedel po cele mesece nič o njem. V deželi Eskimov je bilo zasledovanje lažje, kajti tu je bil človek bolj bodel v oči. V novembru je Mallory po nekem Eskimu zvedel, da leži v bližnji ledni koči neki beli mož že več tednov na smrt bolan. Ne more niti več jesti. Nekoliko dni pozneje je stopil Mallory v bedno kočjo, kjer je po skoraj dveh letih končno našel zasledovanega Smitha. Mož je že umiral, telo mu je bilo ena sama rana od ozeblin, gladi, je umrl, in Mallory je njegovo truplo naložil na svoje sani, da bi ga peljal do najbližje policijske postaje, Churchill. Medpotoma je moral svoj žalostni tovor ostaviti, ker ni imel več moči, da bi ključeval težavam. Ko se je v Churchill opomogel, je odšel z dvema tovarišema, da pripelje truplo do postaje. Med tem je bila že odšla v Athabasko, kjer so Malloryja že davno smatrali za mrtvega, brezlična vest, da se je pojavil živ in je izvršil svojo nalogo. In ker bo Hudsonov za-

liv dostojen parniku šele v poletju, se bo mogel komaj takrat vrniti domov, dotlej pa bo v Churchill "užival" za-sluzeni mir.

VOLKOVI V ČRNI GORI

Velik sneg je prignal volkove s planin v dolino in so postale te zveri težka nadloga. Kako predrzni so volkovi, iščeč hrane, nam kaže dogodek, ki se je pripetil v vasi Progonoviču v podgoriškem okrožju in se ljudje ne spominjajo, da bi se bilo kdaj prej zgodilo kaj takega. Volkovi so ponoči obkolili hišo kmeta Mitra Glorbarjevega. Hiša je nizka in je kakor je pač v Črni gori pri revnih kmetih navada, zlasti pozimi skupno prebivališče ljudem in živini. Tako je bilo tiste noči pri Glorbarjeveh privezano za ognjišče tele, ljudje so pa spali na svojih ležiših. Volkovi so poskakali na slamnato streho in jo začeli razkopavati, da bi prišli do plena v hiši, in je res kmalu velik volk skozi razkopano streho skočil na teleta ob ognjišču. Prebudil pa se je gospodar in užgal luč. Ko je zagledal volka, ki se je že zagrizel v tele, je hitro zbudil ostale ljudi, ki so s sekirami in drugim takim orožjem planili nad volka. Volk je skušal pobegniti skozi luknjo v strehi ali ga je gospodar še vjel za zadnji nogi in ga potegnil v hišo, kjer so ga ubili s sekirami. Volkovi, ki so bili zunaj, so ob hrupu, ki je nastal v hiši, pobegnili. Naslednjega dne so se potem kmeti iz vse vasi dvignili proti volkovom in jih odgnali od vasi.

Z VOJNO JE HOTEL ZASLUŽITI

Orožniki so v nekem kraju blizu Olomuca prijeli originalnega peka. Možu so šli posli slabo, a da bi povečal prodajo, si je zgrabil radijski oddajnik, s katerim je začel širiti vest, da se pripravlja vojna. Mobilizacija je že odrejena in nujno je potrebno, da se vsakdo pravčasno preskrbi z živili, posebno z moko. Ta vest, ki jo je širil v ime-nu čehoslovaškega tiskovnega urada, je učinkovala v bližnji okolici, kamor so segali br-žični valovi, kakor bomba. Ljudi se je polastila panika in v kratkih dneh so vse pekarnice razprodale svoje zaloge. Medtem pa je tudi orožništvo začelo iskati skrivni oddajnik in ga našlo. Pek se bo moral zagovarjati zaradi prestopka o zakonu proti radiju in širjenju neresničnih vesti.

tarčite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

FRAN STUPICA UMRL

V 66. letu starosti je nenadoma preminul ugledni in zaslužni ljubljanski veletrgovec z železnino Fran Stupica. Smrt ga je iztrgala iz življenja baš en dan peprej, ko je bil imel praznovati s svojo soprogo Irmo srebrno poroko.

MILO IZ LESA

Na čehoslovaškem so v zadnjem času delali poskuse z odpadki pri fabricaciji celuloze in so iz njih pridobili olje, ki je dovolj svoje čistosti posebnostno primerno za izdelavo mila. Pri tistem procesu so pridobili tudi smole, ki se dajo uporabiti v papirni industriji za lepljenje papirja, in snov, ki se da uporabiti za tiskarsko barvo.

NAJBOLJŠI FAKIRJI SO ŽIVALI

Indski fakirji, ki se dajo za kratek čas živi pokopati, in u-metniki v stradanju, ki ostanejo brez hrane mesec dni ali pa še več, se lahko skrijejo pred živalmi. Eden najboljših dokazov za to trditev je gorski močerad, ki otrpne z nastopom mraza in ostane kakor mrtve-

kakšno leto po devet mesecev. Ta močerad je žival, ki preživi pri zavesti najmanjši del svojega življenja.

O žabah vemo, da zamrznejo v blatu. Tako ostanejo otrple in negibne, dokler jih ne zbudi pomlad, ki prežene zimo in mraz. V nasprotju z žabami, ki si izbero za zimsko bivališče luže in ribnike, pa zlezeje krastače v luknje v tleh ali pa v razpoke v skalah ter se tam dobesedno žive pokopljejo.

V nasprotju z zimskim spanjem v naših krajih, pa dobimo v vročih delih sveta živali, ki spe poletno spanje. Poleti se tam posuše vse vode in stranska suša in vročina nastane. Živali zaspe. V tem spanju komaj opazno dihaajo. Krvni obtok in delo srca se zmanjšata do najnižje meje. Dokler ne pride čas novega oživiljenja, žive te živali od zaloge masti, ki so jo nabrale v "boljših časih". Vendar pa niso vse iz-mozgane in slabotne, ko spet ežive. Zato je poskrbela mati-priroda, ker mora imeti živa! Še dovolj moči, da začne nov boj z življenjem in da se ohrani.

Tudi pri ribah opazimo zimsko ali pa poletno spanje. Zlasti pri krajcih, ki zamrznejo v led, pa jim to nič ne škoduje je. Ko se pomladi led otaja, spet ožive.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

6. marca: Albert Halla v Hamburg President Harding v Havre
8. marca: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen Westerland v Havre
9. marca: Paris v Havre Roma v Genova
13. marca: Deutschland v Hamburg Washington v Havre
15. marca: Olympic v Cherbourg
16. marca: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genova
20. marca: Hamburg v Hamburg Veednam v Boulogne Pres. Roosevelt v Havre
22. marca: Pennland v Havre Majestic v Cherbourg
23. marca: Ile de France v Havre
27. marca: New York v Hamburg Saturnia v Trst Manhattan v Havre
29. marca: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen
30. marca: Paris v Havre Stuttgart v Hamburg Rex v Genova
5. aprila: Olympic v Cherbourg Europa v Bremen
6. aprila: Champlain v Havre
10. aprila: Washington v Havre
12. aprila: Majestic v Cherbourg
13. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genova
19. aprila: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Trst Paris v Havre
24. aprila: Manhattan v Havre
26. aprila: Europa v Bremen Aquitania v Cherbourg
27. aprila: Lafayette v Havre Rex v Genova
3. maja: Majestic v Cherbourg
4. maja: Champlain v Havre
6. maja: Washington v Havre Berengaria v Cherbourg
10. maja: Bremen v Bremen
11. maja: Paris v Havre Conte di Savoia v Genova
15. maja: Aquitania v Cherbourg
17. maja: Europa v Bremen Saturnia v Trst
18. maja: Ile de France v Havre
22. maja: Majestic v Cherbourg Manhattan v Havre
25. maja: Champlain v Havre Rex v Genova
28. maja: Bremen v Bremen
29. maja: Berengaria v Cherbourg